

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a sudcov JUDr. Jany Zemkovej PhD. a JUDr. Zdenky Reisenauerovej v právnej veci žalobcu: **P. J., D.**, *právne zastúpený JUDr. J. G., advokátom, F.*, proti žalovanému: **Krajský stavebný úrad v Prešove**, Námestie mieru 3, Prešov, *právne zastúpený JUDr. D. S., advokátom Advokátskej kancelárie P. s.r.o., K.*, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. k. 2009-506/1648-2/SP-Ka zo dňa 16.04.2009, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/30/2009-113 zo dňa 01. marca 2011, jednomyseľne

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/30/2009-113 zo dňa 01. marca 2011 **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 2009-506/1648-2/SP-Ka zo dňa 16.04.2009 a nepriznal mu náhradu trov konania. Uvedeným rozhodnutím bolo potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu mesta Prešov o umiestnení stavby č. B/23331/2008-Tu zo dňa 26.01.2009, o ktoré požiadala spoločnosť T., a.s. so sídlom K., v zastúpení

spoločnosťou I. spol. s r.o., inžinierske stavby, so sídlom S., na stavbu: „T.“ – S. ulica, N. umiestnenú na pozemkoch parc. č. KN-C X., X., X., X., X., X. v katastrálnom území (ďalej len „k.ú.“) N.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že podstatnou námietkou žalobcu v žalobe bol nesprávny postup správnych orgánov, ktoré pri svojom rozhodovaní vychádzali z vyjadrenia Mesta Prešov ako vlastníka miestnej komunikácie na ul. S. na základe rozhodnutia Okresného súdu Prešov sp.zn. 7C 725/2004. Žalobca podal dovolanie na Najvyšší súd Slovenskej republiky, o ktorom v čase rozhodovania krajského súdu rozhodnuté nebolo. Žalobca ako vlastník pozemku parcela KN – C č. X. v k.ú. N., na ktorom sa nachádza účelová neverejná komunikácia, nesúhlasí s napojením stavby T. - S. ulica na nehnuteľnosť v jeho vlastníctve.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalobca, ktorý navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/30/2009-113 zo dňa 01.03.2011 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch uviedol, že žalobca bol vlastníkom nehnuteľnosti evidovanej na Katastrálnom úrade v Prešove, Správa katastra Prešov, nachádzajúcej sa v k.ú. N., zapísanej na liste vlastníctva (ďalej len „LV“) č. X. a to parcely KN-C č. X. – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 11 073 m², (v terajšej podobe KN-C č. X. – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 11 042 m²). Dňa 26.01.2009 vydalo mesto Prešov rozhodnutie o umiestnení stavby T. – S. ulica, N., č.k. B/23331/2008 – Tu. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, v ktorom uviedol, že ako vlastník parcely KN-C X. – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 11 073 m² a na nej ležiacej stavby: účelovej komunikácie časť ul. S., nachádzajúcej sa v k.ú. N., nesúhlasí s napojením uvedenej stavby na pozemok, na ktorom sa nachádza účelová neverejná komunikácia, ktoré sú v jeho vlastníctve.

Podľa názoru žalobcu je nepravdivé tvrdenie žalovaného, že na pozemku žalobcu sa nachádza miestna komunikácia, pretože jej zaradeniu do siete miestnych komunikácií by muselo predchádzať správne konanie a musel by byť vysporiadaný vzťah s vlastníkom pozemku, na ktorom sa nachádza komunikácia, teda so žalobcom. Poukázal na § 3, § 4a, § 4b, § 6, § 22 a § 23 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „cestný zákon“). Uviedol, že všeobecné súdy nie sú oprávnené rozhodovať o druhu komunikácie, toto oprávnenie prináleží iba príslušnému správnomu orgánu. Súkromné práva žalobcu, ako vlastníka pozemku, sú rozhodnutím súdov (tým, že určili, že cesta je miestna komunikácia) obmedzené verejnoprávnym inštitútom všeobecného užívania tejto komunikácie. Avšak cestný správny orgán, príslušný na vydanie rozhodnutia, nevydal žiadne rozhodnutie o zaradení spornej komunikácie, ktoré by sa týkalo aj pozemku žalobcu, do siete miestnych komunikácií. V občianskom súdnom konaní sa nedajú prejednávať a rozhodovať veci, upravené cestným zákonom, ktoré majú byť prejednané v konaní prevedenom podľa všeobecných predpisov o správnom konaní. Prvostupňový správny orgán nezisťoval charakter komunikácie nachádzajúcej sa na pozemku vo vlastníctve žalobcu a v konaní neskúmal, či komunikácia na pozemku žalobcu je zaradená do siete miestnych komunikácií v správnom konaní v súlade so zákonom (§ 23 cestného zákona), aj keď to bolo jeho povinnosťou vyplývajúcou mu zo zákona.

Súd prvého stupňa sa mal zaoberať námietkami žalobcu a mal preskúmať uvedené rozhodnutie, ktorým bolo určené, že na pozemku žalobcu je miestna komunikácia, pretože tým bol vlastne vyvlastnený pozemok žalobcu bez poskytnutia náhrady. Súd bol povinný

zaoberať sa nulitou takéhoto rozhodnutia. Súd prvého stupňa mal ako predbežnú otázku posúdiť, či rozhodnutie súdu v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/725/04, nie je ničotný akt.

V doplnení odvolania zo dňa 02.05.2011 žalobca uviedol, že z rozhodnutia mesta Prešov č. Q. 6763/2011 zo dňa 11.04.2011 vyplýva, že na parcele KN-C č. X. – zastavané plochy a nádvoria o výmere 11 042 m² (predtým KN-C č. X. – zastavané plochy a nádvoria o výmere 11 073 m²) sa nenachádza miestna komunikácia, keďže mesto Prešov, resp. jeho vecne príslušné organizačné útvary nedisponujú rozhodnutím vydaným v správnom konaní o zaradení parcely KN-C č. X. do siete miestnych komunikácií v zmysle § 23 cestného zákona. V prílohe zaslal predmetné rozhodnutie mesta Prešov zo dňa 11.04.2011.

III.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť a účastníkom náhradu trov konania nepriznať. Uviedol, že prvostupňový súd správne právne posúdil neprípustnosť námietok žalobcu vznesených až na pojednávaní konanom dňa 01.03.2011 s ohľadom na koncentračnú zásadu uplatňovanú v konaní podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. Námietku, že Okresný súd Prešov v konaní vedenom pod sp.zn. 7C/725/04 nemohol v súdnom konaní rozhodnúť o druhu pozemnej komunikácie, pretože o tomto rozhoduje cestný správny orgán, uplatnil prvý raz až na pojednávaní konanom dňa 01.03.2011. Námietku nedostatku právomoci súdu rozhodnúť o druhu pozemnej komunikácie žalobca neoznačil nielen v lehote pre podanie námietok v územnom konaní, prípadne v lehote pre podanie odvolania proti územnému rozhodnutiu, ale dokonca ju neoznačil ani v samotnej žalobe smerujúcej proti napadnutému rozhodnutiu žalovaného. Koncentračná zásada sa v súlade so zákonom uplatňuje nielen v územnom konaní, ale aj v konaní vedenom podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. Poukázal na § 42 ods. 4 stavebného zákona a na § 250b ods. 1 O.s.p. Podľa názoru žalovaného je preto potrebné jednotlivé dôvody odvolania považovať za neprípustné rozširovanie námietok neuplatnených v územnom konaní a rovnako neprípustné rozširovanie dôvodov rozsahu napadnutého rozhodnutia žalovaného, ako to už skonštatoval súd prvého stupňa. Podľa názoru žalovaného je nevyhnutné podané odvolanie zamietnuť už len z dôvodu, že už samotné námietky nie sú dôvodné. Ak by aj poukazovali na nezákonnosť napadnutého rozhodnutia, boli uplatnené oneskorene, a preto sa nimi žalovaný ani súd prvého stupňa vôbec neboli povinní zaoberať.

K námietke povinnosti prvostupňového súdu zaoberať sa nulitou rozhodnutia Okresného súdu Prešov č. k. 7C/725/2004-349 zo dňa 13.12.2007 uviedol, že právny poriadok Slovenskej republiky a ani jurisprudencia nepozná termín nulita, resp. ničotnosť súdneho rozhodnutia a už vôbec neumožňuje túto skutočnosť preskúmať ako predbežnú otázku v inom súdnom konaní. Vylučuje to predovšetkým materiálna stránka právoplatnosti rozhodnutia súdu. Teda, ak by aj námietka žalobcu ohľadom ničotnosti súdneho rozhodnutia, resp. absencie rozhodnutia príslušného správneho orgánu o zaradení spornej komunikácie do siete miestnych komunikácií bola vznesená v lehote podľa stavebného zákona, túto otázku by v tomto konaní nemohol súd preskúmať.

Nepravdivosť tvrdenia žalobcu možno odvodiť i z obsahu samotného rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 7C 725/2004-349 zo dňa 13.12.2007. Vo výroku tohto rozsudku súd uviedol nasledovné: „*Určuje sa, že žalobca je vlastníkom miestnej komunikácie stojacej na parcele č. X. – zastavané plochy a nádvoria o výmere 9 673 m² vedenej na LV č. X., k.ú. N.*“. Predmetom konania bol spor o vlastnícke právo k nehnuteľnej veci. V súlade s

ustanovením § 7 O.s.p. a § 4 Občianskeho zákonníka je v spore o určenie vlastníckeho práva k veci daná právomoc súdu. Zo skutočnosti, že súd vo výroku svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca je vlastníkom miestnej komunikácie nie je možné dospieť k záveru o tom, že súd rozhodol o veci, ktorá nepatrí do jeho právomoci. Svojim rozsudkom súd totiž rozhodol o vlastníckom práve k stavbe, pričom označenie miestna komunikácia slúžilo len pre jej ďalšiu špecifikáciu. V žiadnom prípade nebolo výrokom rozhodované o charaktere pozemnej komunikácie, keďže v tejto veci je daná právomoc orgánu cestnej štátnej správy.

Mesto Prešov ako prvostupňový stavebný úrad a následne i žalovaný ako odvolací správny orgán boli právoplatným rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 7C 725/2004-349 zo dňa 13.12.2007 viazané a rovnako viazaný ním bol aj súd prvého stupňa pri rozhodovaní v tomto konaní. Poukázal na § 159 ods. 2 O.s.p. Právoplatné súdne rozhodnutie je vo svojom výroku záväzné ako pre žalovaného, tak aj pre súd prvého stupňa. Prípadnú nápravu väd, resp. preskúmanie tohto rozhodnutia je možné dosiahnuť výlučne spôsobom ustanoveným zákonom pri použití mimoriadnych opravných prostriedkov v súlade s ustanoveniami O.s.p., avšak je neprípustné, aby preskúmanie právoplatného súdneho rozhodnutia bolo vykonávané iným správnym orgánom alebo súdom v inom správnom, či súdnom konaní. Navyše, v predmetnom konaní všeobecný súd nerozhodol o veci, ktorá by mala byť prejednaná v konaní podľa predpisov správneho práva správnymi orgánmi. Z dokazovania vykonaného v konaní mal súd za preukázané, že dotknutá komunikácia je miestnou komunikáciou a výrokom rozsudku len rozhodol o určení vlastníckeho práva k dotknutej miestnej komunikácii.

Skutková otázka, či stavba vo vlastníctve mesta Prešov je miestnou alebo účelovou komunikáciou bola riešená v konaní pred súdom. Súd v dôsledku toho, že sa žalobcovi nepodarilo predložiť rovnopis rozhodnutia o zaradení cestného telesa do siete pozemných komunikácií skúmal, či nie je možné tento skutkový záver odvodiť z iných, nepriamych dôkazov. Konajúci súd k skutkovému zisteniu o tom, že stavba vo vlastníctve mesta Prešov je miestnou komunikáciou dospel na základe rozsiahleho dokazovania, predovšetkým však zo správy Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky zo dňa 25.01.2007, správy OR PZ v ODI v Prešove zo dňa 19.01.2007, ale i množstva svedeckých výpovedí (rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 7C/725/2004-349 zo dňa 13.12.2007), avšak výrokom rozsudku tohto súdu nebolo v žiadnom prípade rozhodnuté o druhu predmetnej komunikácie. Týmto výrokom právoplatného súdneho rozhodnutia by teda súd prvého stupňa nepochybne bol viazaný aj v prípade zachovania koncentračnej zásady pri uplatňovaní námietok žalobcom v správnom konaní.

Žalovaný pri svojej rozhodovacej činnosti prihliadol nielen na výrok samotného rozsudku Okresného súdu Prešov, ale aj na jeho odôvodnenie. Mesto Prešov ako vlastník stavby - miestnej komunikácie a zároveň i dotknutý orgán štátnej správy pozemných komunikácií s navrhovaným pripojením stavby na pozemnú komunikáciu súhlasil. Žalovaný, keďže žalobca v priebehu územného konania nič proti stanovisku správcu pozemnej komunikácie, a teda dotknutého orgánu št. správy nenamietal, nemal žiaden dôvod ex officio, teda z úradnej povinnosti toto záväzné stanovisko dotknutého orgánu preskúmať.

Na základe uvedených skutočností však možno podľa názoru žalovaného dôjsť k nespornému presvedčeniu o tom, že odvolanie žalobcu je aj odhliadnuc od uplatňovania koncentračnej zásady nedôvodné a napadnuté rozhodnutie je v celom rozsahu vecne správne.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk, www.nsud.sk najmenej päť dní vopred v senáte rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011) a rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

V administratívnom spise sa nachádza rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 7C/725/2004-349 zo dňa 13.12.2007, ktorým bolo určené, že **žalobca, v danom konaní mesto P., je vlastníkom miestnej komunikácie stojacej na parcele č. X., zastavané plochy a nádvoria o výmere 9 673 m², vedenej na LV č. X., k. ú. N.** Rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 7C/725/2004-349 zo dňa 13.12.2007 nadobudol právoplatnosť dňa 01.07.2008. Krajský súd v Prešove (odvolací súd), konajúci od odvolaní žalovaného (P.), rozsudkom č. k. 9Co/10/2008-419 zo dňa 10.06.2008 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej a vo výroku o náhrade trov konania. Zmenil ho vo výroku o súdnom poplatku. Zároveň v predmetnej veci pripustil dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím rozsudkom sp.zn. 5Cdo/194/2008 zo dňa 11.09.2009 dovolanie žalovaného (P.) zamietol.

Žalobca navrhol, aby súd ako predbežnú otázku posúdil, či rozhodnutie súdu v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov č. k. 7C/725/2004-349 zo dňa 13.12.2007 je ničotný akt.

Podľa § 137 ods. 1 stavebného zákona stavebné úrady vykonávajúce konanie podľa tohto zákona, sa pokúsia vždy aj o dosiahnutie dohody účastníkov pri tých námietkach, ktoré vyplývajú z vlastníckych alebo iných práv k pozemkom a stavbám, ale prekračujú rozsah právomoci stavebného úradu alebo spolupôsobiacich orgánov štátnej moci.

Podľa § 137 ods. 2 stavebného zákona ak medzi účastníkmi konania nedôjde k dohode o námietke podľa odseku 1, ktorá, keby sa zistilo jej oprávnenie, by znemožnila uskutočniť požadované opatrenie alebo by ho umožnila uskutočniť len v podstatne inej miere alebo forme, odkáže stavebný úrad navrhovateľa alebo iného účastníka podľa povahy námietky na súd alebo na iný príslušný orgán a konanie preruší.

Najvyšší súd konštatuje, že námietka týkajúca sa sporu o vlastnícke právo k líniovej stavbe miestnej komunikácie mala občianskoprávny charakter, a preto patrila v zmysle § 7 ods. 1 O.s.p. do právomoci súdu. Žalovaný preto správne vychádzal z rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 7C/725/2004-349 zo dňa 13.12.2007. Právomoc súdu je procesnou podmienkou, ktorej nedostatok nie je odstrániteľný. Splnenie tejto procesnej podmienky v občianskoprávnom konaní preskúmal okresný, krajský i najvyšší súd. Vzhľadom na to, rozsudok nemožno považovať za ničotný akt. Jednotlivé súdy rozhodli o veci, ktorá patrí do ich právomoci. Navyiac, ak mal žalobca za to, že hore uvedené rozsudky vydané v občianskoprávnom konaní všeobecnými súdmi sú ničotné akty, mal možnosť domáhať sa ochrany sťažnosťou v konaní pred Ústavným súdom podľa čl. 127 Ústavy SR, pretože ničotné rozhodnutie súdu možno súčasne považovať za arbitrárne rozhodnutie súdu a ochrana pred takýmto rozhodnutím je v čl. 46 Ústavy SR v rámci práva na súdnu a inú právnu ochranu. Vzhľadom na uvedené, žalovaný správny orgán nemal právomoc ignorovať, resp. vyhodnotiť v stavebnom konaní výrok právoplatného rozsudku iným spôsobom, ale musel z neho vychádzať. Najvyšší súd poukazuje súčasne na ustanovenie § 159 ods. 2 O.s.p.,

podľa ktorého „výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého“.

Mesto Prešov je vlastníkom miestnej komunikácie stojacej na parc. č. X. (X.) – zastavané plochy a nádvoría o výmere 9 673 m² vedenej na liste vlastníctva č. X. v k.ú. N., ako to vyplýva z právoplatného rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 7C/725/2004-349 zo dňa 13.12.2007. Obmedzenie vlastníckeho práva žalobcu, ako vlastníka pozemku pod predmetnou miestnou komunikáciou je už konzumované obmedzením vlastníckeho práva zo stavby komunikácie. Obmedzenie práva žalobcu, napojením povoľovanej stavby na predmetnú miestnu komunikáciu, nie je vzhľadom na existenciu už povolenej stavby komunikácie zjavné. Žalobca nepreukázal, v čom vlastne spočíva obmedzenie jeho vlastníckeho práva, ak bude povoľovaná stavba: „T.“ – S. ulica, N., napojená cez existujúcu komunikáciu na ulicu S.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý nemal úspech v odvolacom konaní právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 06. marca 2012

JUDr. Ivan R U M A N A, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková